

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 30-12-2020
Αριθμ. Πρωτ.:1488/343056

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη των παραγωγών πατάτας της Περιφερειακής Ενότητας Δράμας που επλήγησαν από τα περιοριστικά μέτρα πρόληψης για την αποτροπή εξάπλωσης του κορωνοϊού»

ΣΧΕΤ:
1. Η Ερώτηση 2317/3-12-2020
2. Η Ερώτηση 2381/4-12-2020

Απαντώντας στις παραπάνω Ερωτήσεις που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Θ. Ξανθόπουλος, Χ. Κεφαλίδου και Α. Πάνας**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 σχετικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργικό τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητες του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, για το οποίο ο Υπουργός έχει δεσμεύσει ποσό ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ από το τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών

του αγροτικού τομέα δύναται να ξεπεράσει τα 400 εκατομμύρια ευρώ μέσω μόχλευσης.

Η Συμφωνία για τη σύσταση του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης υπεγράφη από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, και εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων τον Σεπτέμβριο του 2019 και συνιστά το πρώτο στην Ελλάδα και ένα από τα πρώτα και μεγαλύτερα στην Ευρώπη χρηματοδοτικά εργαλεία αυτού του είδους στον αγροτικό τομέα, το οποίο συστήθηκε προκειμένου να καλύψει στοχευμένα μέρος του χρηματοδοτικού κενού στην πρωτογενή παραγωγή. Το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης συγχρηματοδοτείται από την Ελληνική Δημοκρατία και την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (EFSI).

Την υλοποίηση του Ταμείου Εγγύησης Αγροτικής Ανάπτυξης σηματοδοτεί η συμμετοχή της Συνεταιριστικής Τράπεζας Καρδίτσας και της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας στο Ταμείο Χαρτοφυλακίου, γεγονός που επικυρώθηκε με την υπογραφή των πρώτων σχετικών συμφωνιών στα τέλη Αυγούστου.

Ακολούθησε η Τράπεζα Πειραιώς, η οποία σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, προχώρησε στη σύναψη συμφωνίας με στόχο τη χρηματοδότηση επενδυτικών έργων του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, με ευνοϊκούς όρους, στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης. Η Τράπεζα Πειραιώς συμμετέχει στο εν λόγω πρόγραμμα με ύψος χαρτοφυλακίου που ανέρχεται σε 200.000.000 ευρώ.

Μετά την πρόσφατη υπογραφή της συμφωνίας χρηματοδότησης μεταξύ της Εθνικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων με χαρτοφυλάκιο ύψους 70 εκατ. ευρώ διευρύνεται περαιτέρω ο αριθμός των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο «Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης» του ΠΑΑ 2014-2020.

Σημειώνεται ότι στο αμέσως προσεχές χρονικό διάστημα θα ακολουθήσει η υπογραφή των αντίστοιχων συμφωνιών και με τις υπόλοιπες τράπεζες που εκδήλωσαν το ενδιαφέρον τους στη σχετική πρόσκληση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

Μέσω αυτού του χρηματοδοτικού εργαλείου και της εγγύησης που παρέχεται, δίνεται η δυνατότητα σε αγρότες, αγροτικούς συνεταιρισμούς, ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, καθώς και ιδιωτικές επιχειρήσεις σε συγκεκριμένους κλάδους της μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούν επιλέξιμες επενδύσεις, να χρηματοδοτηθούν με προνομιακούς όρους και μειωμένες εξασφαλίσεις. Οι χρηματοδοτήσεις θα χορηγούνται με τη μορφή μακροπρόθεσμου δανείου για την κάλυψη των παγίων δαπανών και των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων, που έχουν ενταχθεί σε δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020 (Σχέδια Βελτίωσης και Μεταποίησης) ή υλοποιούν συναφείς επενδύσεις, καθώς και με τη μορφή κεφαλαίου κίνησης για δαπάνες που είναι άμεσα συνδεδεμένες με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Το ποσό της χρηματοδότησης ανά δικαιούχο κυμαίνεται από 10.000 ευρώ έως και 5.000.000 ευρώ.

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι έχει τεθεί σε λειτουργία από 01/12/2020 και η ηλεκτρονική πλατφόρμα του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) για την υποβολή από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς-επενδυτές αιτήσεων δανειοδότησης προς τις Τράπεζες που συμμετέχουν στο Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, σε συνέχεια των επιχειρησιακών συμβάσεων που σύναψαν με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών εργαλείων του ΠΑΑ.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Πλέον των ανωτέρω, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, σημειώνεται ότι έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του.

Επιπλέον, για όλους τους τομείς υπάρχουν διάφορα μέτρα χρηματοδότησης (ΠΑΑ και Αναπτυξιακός Νόμος) που σκοπό έχουν:

➤ την ενίσχυση των κατά κύριο επάγγελμα γεωργών για την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού (ελκυστήρων, σκαλιστικών, ψεκαστικών, χορτοκοπτικών, περιφράξεων, αρδευτικών συστημάτων, αποθηκών κ.λπ.), στο πλαίσιο του μέτρου 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Σχέδια Βελτίωσης) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020. Στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, το οποίο έχει ήδη προκηρυχτεί, μεταξύ των άλλων, παρέχεται στήριξη σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους. Τα Σχέδια Βελτίωσης έχουν πλέον περάσει στη φάση της υλοποίησης.

Όπως έχει δηλώσει ο Υπουργός, τα Σχέδια Βελτίωσης συνιστούν το βασικό επενδυτικό μέτρο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και αποτελούν το κύριο μέσο για την επίτευξη του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων της πατρίδας μας μέσα από την εκμηχάνιση της ελληνικής γεωργίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος στόχος κατέχει υψηλή θέση στις προτεραιότητες του κ. Βορίδη, προκειμένου να δοθεί η απαραίτητη ώθηση στην Αγροτική Ανάπτυξη μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων.

Ενδεικτικό του βάρους που έχει δοθεί στην υλοποίηση των Σχεδίων Βελτίωσης είναι και το γεγονός ότι, κατά τη φάση υποβολής αιτήσεων, αυξήθηκε, με απόφαση του Υπουργού, η δημόσια δαπάνη του μέτρου από τα 316 εκατομμύρια ευρώ στα 600 εκατομμύρια ευρώ, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα ένταξης σε όσο το δυνατόν περισσότερους δικαιούχους του προγράμματος.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι με σκοπό την προσαρμογή στις ανάγκες που έχουν προκύψει από την πανδημία του κορωνοϊού, υπεγράφη Απόφαση που τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο των Σχεδίων Βελτίωσης από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Κώστα Σκρέκα, και τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, Κώστα Μπαγινέτα.

Μετά τις εντατικές προσπάθειες που καταβλήθηκαν από τις Διαχειριστικές Αρχές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, σε συνεργασία με τη ΜΟΔ Α.Ε. που έχει την ευθύνη υλοποίησης του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) ξεκίνησαν οι πληρωμές στα Σχέδια Βελτίωσης από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Ο συντονισμός της όλης διαδικασίας τελούσε υπό την εποπτεία του ίδιου του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Μάκη Βορίδη, ο οποίος σε σχετική σύσκεψη με τον Πρόεδρο της ΜΟΔ Α.Ε., κ. Γεώργιο Παπαδημητρίου, είχε θέσει σε πρώτη προτεραιότητα την επιτάχυνση του χρονοδιαγράμματος των απαιτούμενων ενεργειών, ώστε να εκκινήσουν οι πληρωμές των επενδυτικών σχεδίων του Μέτρου των Σχεδίων Βελτίωσης του ΠΑΑ το συντομότερο δυνατό.

➤ την ενίσχυση της ίδρυσης (νέων ή στο πλαίσιο καθετοποίησης) και εκσυγχρονισμού μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας των παραγόμενων προϊόντων, στο πλαίσιο του μέτρου 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020. Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω μέτρου, οι οποίες έχουν ήδη προκηρυχθεί, προβλέπεται η χορήγηση στήριξης σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

Γενικά οι παραγωγοί, μέσω ενισχύσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Αναπτυξιακού Νόμου, θα έχουν τη δυνατότητα για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης, υποβάλλοντας σχέδια βελτίωσης για ενίσχυση, προκειμένου να πετύχουν τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση ή την αναδιάρθρωση της παραγωγής τους.

Κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2021-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής τους συμβολής.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού, πλέον των ανωτέρω, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίζεται προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας, το οποίο θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και εξασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Η Ε.Ε. έχει εγκρίνει την τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID-19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 στον πρωτογενή τομέα, σχεδίασε τη λήψη μέτρων στήριξης της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας, σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η αριθμ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Με βάση την προαναφερθείσα Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, υπεγράφη για τη στήριξη του κλάδου της ανοιξιάτικης Πατάτας η υπ' αριθμ.1338/312351/6-11-2020 (Β' 4937) Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς ποικιλίας Καλαμών, β) του πρώιμου Καρπουζιού χαμηλής κάλυψης, γ) της ανοιξιάτικης Πατάτας, δ) των θερμοκηπιακών καλλιέργειών Κρήτης σε Τομάτες, Αγγούρια και Μελιτζάνες, και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» προϋπολογισμού 37.970.046€. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής αιτημάτων πληρωμής ενεργοποιήθηκε με καταληκτική προθεσμία την 9^η Δεκεμβρίου.

Στο άρθρο 2 της ανωτέρω ΚΥΑ προβλέπεται ότι:

«Δικαιούχοι κρατικής ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας είναι παραγωγοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής σε όλη τη χώρα οι οποίοι πληρούν τους κάτωθι όρους επιλεξιμότητας :

1. Έχουν υποβάλει ενιαία αίτηση ενίσχυσης για το έτος αιτήσεων 2020.

2. Δεν εξακολουθούν να έχουν στη διάθεσή τους ενίσχυση που έχει κριθεί παράνομη και ασυμβίβαστη με βάση προηγούμενη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δ.Ε.Ε κατά τα οριζόμενα στην περ. 4 της υποπαρ. Β10 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του Ν.4152/2013.

3. Ειδικά για την επιτραπέζια Ελιά ποικιλίας Καλαμών, λαμβάνεται υπόψη η ενιαία αίτηση ενίσχυσης του έτους 2019.

4. Δεν ήταν προβληματική επιχείρηση στις 31/12/2019 κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 702/2014.»

Στο άρθρο 3 της ανωτέρω ΚΥΑ αναφέρεται ότι:

«Το ύψος του και' αποκοπή ποσού ενίσχυσης ορίζεται ως ακολούθως:

Α) Για τις επιτραπέζιες Ελιές ποικιλίας Καλαμών σε όλη τη χώρα 70 € ανά στρέμμα.

Β) Για το πρώιμο Καρπούζι χαμηλής κάλυψης σε όλη τη χώρα 300 € ανά στρέμμα.

Γ) Για την ανοιξιότικη Πατάτα σε όλη τη χώρα 215 € ανά στρέμμα.

Δ) Για την Τομάτα θερμοκηπιακής καλλιέργειας στην Περιφέρεια Κρήτης σε 540 € ανά στρέμμα.

Ε) Για το Αγγούρι θερμοκηπιακής καλλιέργειας στην Περιφέρεια Κρήτης σε 232 € ανά στρέμμα.

ΣΤ) Για την Μελιζάνα θερμοκηπιακής καλλιέργειας στην Περιφέρεια Κρήτης σε 300 € ανά στρέμμα».

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι η ΕΕ εξέδωσε τον ΚΑΝ 2020/593 «για την έγκριση των συμφωνιών και των αποφάσεων σχετικά με μέτρα σταθεροποίησης της αγοράς στον τομέα της πατάτας». Ο παρών Κανονισμός σύμφωνα με το άρθρο 1, βοηθάει στην εμπορία και στην καλύτερη διαμόρφωση των τιμών.

Γενικότερα, ως προς το θέμα του ανταγωνισμού των τιμών, σημειώνεται ότι, για την ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των πατατοπαραγωγών, ισχύει ό,τι και για τους υπόλοιπους παραγωγούς του πρωτογενούς αγροτικού τομέα, ήτοι η δυνατότητα δημιουργίας ισχυρών Οργανώσεων Παραγωγών για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων ή η ενίσχυση των Συνεταιρισμών.

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών, και κατά συνέπεια και των καλλιεργητών πατάτας, μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών τους, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων. Οι Οργανώσεις Παραγωγών δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους. Είναι για αυτό σκόπιμη η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγών μέσα από αυτές, διότι μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων μπορούν να υλοποιήσουν δράσεις που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση)
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Στόχος της παρούσας Πολιτικής Ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι σε κάθε περίπτωση η μεγιστοποίηση του αγροτικού και κτηνοτροφικού εισοδήματος, γι' αυτό και η στήριξη του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα αποτελεί προτεραιότητά μας, η οποία εξυπηρετείται, μεταξύ άλλων, με τα μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής. Εξάλλου, το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης είναι το στοίχημα της χαμμένης ανταγωνιστικότητας. Προς αυτήν την κατεύθυνση η παρούσα Πολιτική Ηγεσία του ΥΠ.Α.Α.Τ. έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Νομοθετήθηκε μείωση των φορολογικών συντελεστών (Ν.4646/2019, ΦΕΚ Α' 201).
- Θεσπίστηκε γενναία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των αγροτών και της αποσύνδεσής τους από το εισόδημα (Ν.4670/2020, ΦΕΚ Α' 43).
- Ενθαρρύνθηκε το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β' 4761) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Περαιτέρω, τη βούληση του ΥΠ.Α.Α.Τ. για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52).

Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, έπειτα από επίμονη και διαρκή προσωπική του προσπάθεια, πέτυχε την εκκίνηση της «Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών» (ΕΘ.Ε.Α.Σ.). Η συγκεκριμένη, ιδιαίτερως σημαντική εξέλιξη συνιστά την υλοποίηση των όσων ορίζει το άρθρο 38 του προαναφερθέντος Ν. 4673/2020 που προβλέπει την ίδρυση ενός ενιαίου φορέα, γεγονός που αποτέλεσε πάγιο και διαρκές αίτημα των συνεταιρισμένων αγροτών για τη σύσταση μίας εθνικής συντονιστικής οργάνωσης των Αγροτικών Συνεταιρισμών, με στόχο την επανένωση του συνεταιριστικού κινήματος κάτω από έναν ενιαίο και ισχυρό φορέα, ο οποίος θα αναλάβει την εκπροσώπησή τους τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο.

- Αυξήθηκε το ποσοστό της πλεονάζουσας παραγόμενης ενέργειας που μπορούν να «πουλήσουν» οι αγρότες στη Δ.Ε.Η. (Ν.4643/2019, ΦΕΚ Α' 193).
- Εξασφαλίστηκε πρόσβαση στη ρευστότητα αγροτών και κτηνοτρόφων με το «ξεπάγωμα» από την Κυβέρνησή μας χρηματοδοτικών εργαλείων, που «λίμναζαν» επί χρόνια, εξαιτίας της προηγούμενης Κυβέρνησης.

Όσον αφορά στο θέμα των αδιάθετων προϊόντων και της τιμής διάθεσής τους, σημειώνεται ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, προχώρησε από βήματος Βουλής σε παραιτήσεις προς τους Έλληνες παραγωγούς να συγκομίζουν και να διαθέτουν τα αγροτικά τους προϊόντα, καθώς τόσο το ζήτημα των αδιάθετων προϊόντων όσο και της τιμής τους παρακολουθείται στενά από τους φορείς του Υπουργείου και κάλεσε τους παραγωγούς να διαθέσουν τα προϊόντα τους, ακόμα και αν δεν βρίσκουν αγοραστές στις τιμές που επιθυμούν, προκειμένου να αποτυπωθεί η διαταραχή.

Συνεχίζοντας πάντως ζήτησε από τους Βουλευτές να γίνει κατανοητό και να ειπωθεί σε όλους τους παραγωγούς ότι δεν μπορεί να υπάρξει κρατική ενίσχυση σε περιπτώσεις εμπορικής διαταραχής. «Δεν επιτρέπεται να γίνεται αυτό γιατί αποτελεί παραβίαση των κανόνων της εσωτερικής αγοράς και του ανταγωνισμού» εξήγησε για να συμπληρώσει πάντως πως στις περιπτώσεις που η μειωμένη ζήτηση οφείλεται στα περιοριστικά μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση λόγω του κορωνοϊού, τότε θα αναληφθούν οι ανάλογες πρωτοβουλίες.

«Η πρόθεση της κυβέρνησης έχει εκφραστεί όχι στα λόγια, έχει εκφραστεί με 363.442.806 ευρώ σε ενισχύσεις μόνο φέτος, αυτό είναι άνευ προηγουμένου. Δεν υπάρχει προϊόν το οποίο να έχει υποστεί πίεση και ζημία εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που έχουμε πάρει για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού που να μην έχει ενισχυθεί» είπε ο κ. Βορίδης απαριθμώντας τις κατηγορίες των παραγωγών που έχουν λάβει ενισχύσεις μεταξύ των οποίων οι παράκτιοι αλιείς, οι ανθοπαραγωγοί, οι αιγοπροβατοτρόφοι, οι παραγωγοί λαϊκών αγορών ενώ, όπως σημείωσε και οι εκτροφείς γουνοφόρων ζώων βρίσκονται στη διαδικασία είσπραξης των ανάλογων ενισχύσεων. Παράλληλα, σημείωσε ότι εκκρεμεί έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του μέτρου στήριξης προς τους ιχθυοκαλλιεργητές, το οποίο έχει καταθέσει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Εξάλλου, απαντώντας στις αιτιάσεις περί των ελέγχων που γίνονται με αφορμή τον αυξημένο αριθμό εισαγωγών, ο Υπουργός ανέφερε ότι «οι έλεγχοι γίνονται στις εισόδους της χώρας αλλά εμείς δεν κάνουμε ελέγχους επ' αφορμή εμπορικού ανταγωνισμού, γιατί αυτό θα ήταν μια παραβίαση των αρχών του ανταγωνισμού, κάνουμε φυτοϋγειονομικούς ελέγχους για την προστασία της δημόσιας υγείας. Αυτοί οι έλεγχοι γίνονται είτε οι τιμές είναι υψηλές είτε είναι χαμηλές, είτε υπάρχει ζήτηση είτε δεν υπάρχει, δεν συνδέουμε τον εμπορικό ανταγωνισμό με την προστασία της δημόσιας υγείας» τόνισε.

Τέλος, ο κ. Βορίδης διαβεβαίωσε πως το Υπουργείο παρακολουθεί στενά την αγορά και από τη στιγμή που θα διαπιστωθεί ότι υπάρχει διαταραχή εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που έχουν ληφθεί για τον κορωνοϊό θα παρέμβει και θα στηρίξει τους Έλληνες παραγωγούς, όπως έχει πράξει άλλωστε στο ακέραιο μέχρι σήμερα.

Πρέπει, επίσης, να επισημανθεί ότι, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, έχει τεθεί σε τελική ευθεία πριν εισέλθει στην Ολομέλεια της Βουλής προς ψήφιση το νομοσχέδιο του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, το οποίο προβλέπει την «Ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/633 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων».

Επισημαίνεται ότι το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τις 20 Νοεμβρίου έως την Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου. Η συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργού συνιστά ικανοποίηση της απαίτησης των Ελλήνων παραγωγών να υπάρξει μέριμνα από την πλευρά του Υπουργείου για την επί ίσοις όροις διαπραγματεύσή τους με τις εμπορικές αλυσίδες, με στόχο την ισχυροποίηση της θέσης τους.

Συγκεκριμένα, με το ως άνω προτεινόμενο νομοσχέδιο:

- αποσαφηνίζονται οι όροι που οφείλουν να διέπουν τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των προμηθευτών των αγροτικών προϊόντων και των αγοραστών, εστιάζοντας στις εμπορικές πράξεις στις οποίες εμπλέκονται οι μεγάλες εφοδιαστικές αλυσίδες.
- μειώνεται σημαντικά ο χρόνος εξόφλησης των παραγωγών ο οποίος καθορίζεται το ανώτερο σε 30 ημέρες για την πώληση ευαλλοίωτων αγροκτηνοτροφικών προϊόντων και σε 60 ημέρες για τα υπόλοιπα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.
- αντιμετωπίζεται η πρακτική της ανοικτής τιμής που εφαρμόζεται στη χώρα μας και η οποία παραβιάζει τους κανόνες των καλών συναλλαγών.
- ενσωματώνεται η παραπάνω Ευρωπαϊκή Οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο με σκοπό την περαιτέρω εναρμόνισή του με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Υπενθυμίζεται ότι παρά το γεγονός ότι η χώρα μας είναι υποχρεωμένη εντός του 2021 να ενσωματώσει στην εθνική της νομοθεσία την κοινοτική αυτή οδηγία, ο κ. Βορίδης έσπευσε να την ολοκληρώσει άμεσα.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους, παρέχοντας κίνητρα κυρίως για:

- Εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και θα υπερδεσμεύσει επιπλέον πόρους ύψους 300 εκατ. € και της μεταποίησης, που έχει επίσης προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον 250 εκατ. € για εντάξεις έργων, αντίστοιχα.
- Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας, μέσω του μέτρου σχεδίων βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί.
- Συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μέσω του συνδυασμού των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης.
- Τυπικές και άτυπες συνεργασίες, όπως είναι οι ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες, μέσω του μέτρου των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και του μέτρου της συνεργασίας, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €. Είναι οκόπιμο να αναφερθεί ότι, έχουν σχεδιαστεί γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως για τη βιολογική κτηνοτροφία, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 218 εκατ. € και για τη διατήρηση των εγχώριων φυλών, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 38 εκατ. €. Προτεραιότητα επίσης δίνεται στις καλλιέργειες που παρέχουν μεγάλη δυνατότητα υποκατάστασης εισαγωγών, λόγω υψηλής τιμής εισαγωγής, όπως οι ζωοτροφές ή λόγω της δυνατότητας ανταγωνιστικής παραγωγής τους στην Ελλάδα (π.χ. κτηνοτροφικά ψυχανθή κ.λπ.).

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι οι Υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, και Οικονομικών, Χρήστος Σταϊκούρας, στο πλαίσιο των συνεχών προσπάθειών που καταβάλλει η Κυβέρνηση για την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα, κατέστησαν τους αγρότες κανονικού καθεστώτος δικαιούχους της Επιστρεπτέας Προκαταβολής του 4^{ου} κύκλου. Οι αγρότες μπορούν να επωφεληθούν των ευνοϊκών όρων του προγράμματος για να καλύψουν τα έξοδα των καλλιεργητικών τους αναγκών στην τρέχουσα φάση αντιμετώπισης της πανδημίας.

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων, γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1.Βουλευτή κ. Θ. Ξανθόπουλο

- 2.Βουλευτή κα Χ. Κεφαλίδου
- 3.Βουλευτή κ. Α. Πάνα